

การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู
โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร
Management Of Educational Institutions Using The Principles Of Good
Governance Principles Of Participation Of Teachers
At Ratchamontri School (Pleum-Chaemnukun) Bang Khun Thian District
Under Bangkok Matropolitan Administration

ณัฐธิดา มั่นศักดิ์¹ สมบัติ เดชบำรุง²

Received : April 24, 2023

Revised : May 3, 2023

Accepted : May 22, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีจุดประสงค์เพื่อศึกษา 1)การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานครประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูในโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 62 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการแบ่งผลประโยชน์ รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และต่ำสุดคือด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 2) แนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้ 1) วางแผนร่วมกับผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียน 2) มีส่วนร่วมในการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน 3) จัดทำแหล่งเรียนรู้ให้สามารถใช้ในการเรียนการสอนในชีวิตประจำวันได้ 4) มีส่วนร่วมในการประเมินโครงการของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

This research is a descriptive research. The objectives of the study are 1) to study the administration of educational institutions using the principles of good governance; Principles of teacher participation Ratchamontri School (Pleum-Chemnukun) Bang Khun Thian District Under Bangkok 2) To study guidelines for developing educational institution administration using the principles of good governance. Principles of teacher participation Ratchamontri School (Pleum-Chemnukun) Bang Khun Thian District Under Bangkok, the population used in the study is Teacher in Ratchamontri School (Pleum-Chaemnukun) totaling 62 people. Tools used in The research consisted of opinion questionnaires and structured interviews. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation and Content analysis.

The results of the research found that 1) administration of educational institutions using the principles of good governance Principles of teacher participation Ratchamontri School (Pleum-Chemnukun) Bang Khun Thian District Under Bangkok The overall average is at a high level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was Participation in benefit sharing, followed by participation in the decision-making process. and the lowest is participation in the evaluation. 2) Guidelines for managing educational institutions using the principles of good governance Regarding the principles of participation of teachers at Ratchamontri School (Pleum-Chemnukul), Bang Khun Thian District Under Bangkok All 3 experts with the same opinion proposed the development guidelines as follows. 1) Plan together with administrators to develop the school. 2) Participate in Organize a project to promote student health. 3) Create learning resources that can be used in teaching. in daily life 4) Participate in evaluating school projects for efficiency

Keywords : Participation

บทนำ

ท่ามกลางกระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน มีผลทำให้ทิศทางการพัฒนาสังคมและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ใช้อยู่ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย มีแนวทางการปรับปรุงการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่เป็นจุดร่วมเหมือนกันคือความสงบสุขของประชาชน ประเทศไทยมีการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการหลายประการโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาในหลายด้าน ทั้งด้านการปฏิรูประบบบริหาร ปฏิรูปครู และปฏิรูปการเรียนการสอน ซึ่งประกอบกับปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจของสังคมไทย ทำให้วิถีชีวิตของประชาชนต้องเปลี่ยนไปจากเดิม สังคมเสื่อมศรัทธาในภาครัฐรวมถึงเรื่องการบริหาร และการทุจริตประพจน์มิชอบในวงการศึกษาของไทย ผู้ปกครองนักเรียนเรียกร้องสิทธิเกิดวิกฤตศรัทธาต่อโรงเรียนมีปัญหาสังคม ปัญหาเสพติด ปัญหาพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนก้าวร้าวมีมากขึ้น นับเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ต้องร่วมกันปรับปรุงพัฒนาการศึกษาให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพที่ดีและเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) “หลักธรรมาภิบาล” เป็นหลักสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสามารถยกระดับและสร้างความน่าเชื่อถือขององค์กรได้ในระดับสูง รวมถึงช่วยเพิ่มศักยภาพขององค์กรให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ อันนำไปสู่การพัฒนาที่มีความสุจริต โปร่งใสและเป็นธรรม (บรรศักดิ์ อวรรณโณ, 2542) สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถือเป็นหลักปรัชญาทางการปกครองและพัฒนาประเทศให้อยู่รอด รวมทั้งเป็นหลักปรัชญาทางการศึกษาด้วย (เกษมวัฒนชัย, 2546) และเป็นหลักคิดในเรื่องการบริหารองค์กรเพื่อบริหารงานอย่างโปร่งใสมีคุณภาพระบบธรรมาภิบาลจึงเป็นหัวใจสำคัญยิ่งของทุกองค์กร ไม่ว่าหน่วยงานราชการหรืองานเอกชนแต่ต้องอาศัยการปรับตัวและเตรียมความพร้อมของประชาชนและผู้บริหารในทุกระดับ ระบบการศึกษา มีปัญหาในทุกระดับที่ผ่านมากกระบวนการบริหารกระบวนการเรียนการสอนต้องโปร่งใส กล่าวคือสามารถตรวจสอบได้และอธิบายได้ทุกขั้นตอนต้องมีผู้รับผิดชอบ ซึ่งนอกจากการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาของผู้เรียนแล้ว รัฐบาลได้มีการปฏิรูประบบราชการเพื่อให้บริการแก่ประชาชนและให้เกิดความพึงพอใจ ในการให้บริการของระบบราชการมากขึ้น ดังนั้นโรงเรียนของรัฐจึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาปรับใช้และบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อให้การบริหารจัดการภายในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียน ในฐานะที่เป็นนิติบุคคลหลักการดังกล่าวได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) ความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า (ปาริชาติ เทพอารักษ์, 2550) ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษา การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามแนวทางในการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม หมายถึง สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หลักธรรมาภิบาลอาจบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานของโรงเรียนตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ การดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป (โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ Cohen and Uphoff 1977 : 7-9)

ปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยได้นำตัวแปรที่ศึกษามาพิจารณาถึงปัญหาในหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ปัญหาการมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร ได้แก่ ปัญหาในการอธิบายถึงความต้องการของแต่ละคน ในการร่วมกันตัดสินใจ ในระหว่างการทำงานโครงการของโรงเรียน 2) ปัญหาการมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ ได้แก่ ปัญหาการมีส่วนร่วมในทรัพยากรต่างๆ ในโครงการทั้งในด้านเงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการบริหารและ

ประสานงานโครงการต่างๆในโรงเรียน 3) ปัญหาการมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ได้แก่ การมีการร่วมรับประโยชน์และร่วมรับผลสืบเนื่องในทางลบจากโครงการของโรงเรียน 4) ปัญหาการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ได้แก่ การประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการ หรือการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน สรุปรจากปัญหาของการมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้นำหลักธรรมาภิบาลด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู มาใช้บริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งจากความสำเร็จของหลักธรรมาภิบาลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีพหุแนวทาง

วิธีการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ครูในโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 62 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

- 1) ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน
- 2) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 หลัก คือ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งออกแบบในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับชื่อ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์

การทำงาน

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's five rating scales) โดยกำหนดน้ำหนักและคะแนน ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูอยู่ในระดับน้อย มีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

2. สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยจากตัวแปรที่ต้องการศึกษา เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง เพื่อพิจารณาและตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าวัดตรง ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรงและคะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจ นำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาที่วิจัย (Index of Item Objective Congruence = IOC) ได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง จากนั้นนำไปทดลอง (Try-out) กับประชากรโรงเรียนอื่น ในเขตบางขุนเทียน จำนวน 30 คน ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.955

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพไปใช้เก็บข้อมูลกับประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยนำผลจากข้อคำถามของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมาสร้างเป็นประเด็นสัมภาษณ์ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบประเด็นสัมภาษณ์ก่อนไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลครูที่เป็นประชากร

2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยทำหนังสือชี้แจงแนบไปกับแบบสอบถามให้กับผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 62 ฉบับ

3) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลแบบสอบถาม

4) เก็บข้อมูลสัมภาษณ์ โดยการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ 1) ความถี่ (Frequency) 2) ร้อยละ (Percentage) 3) ค่าเฉลี่ย (μ) 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) 5) การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลการตอบแบบสอบถามมาจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1) การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2) การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best.1970, p. 190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 แสดงว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 แสดงว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 แสดงว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 แสดงว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 แสดงว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยนำผลข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

(N=62)

ด้าน	หลักการมีส่วนร่วมของครูโดยภาพรวม	μ	σ	ระดับ	ลำดับที่
1	ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ	4.14	0.362	มาก	2
2	ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงาน	4.06	0.370	มาก	3
3	ด้านการมีส่วนร่วมในการแบ่งผลประโยชน์	4.29	0.313	มาก	1
4	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.04	0.201	มาก	4
	โดยรวม	4.13	0.252	มาก	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ โดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.252$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการแบ่งผลประโยชน์ ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.313$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.362$) และต่ำสุดคือด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\mu = 4.04$, $\sigma = 0.201$)

ตารางที่ 2 ตารางสรุปประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ที่มีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ	ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลด้านหลักการมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน
1	ปรึกษารื้อกับผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียน	3
2	มีส่วนร่วมในงานหรือกิจกรรมในโครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของเด็ก	3
3	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทำให้มีประสบการณ์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3
4	เสนอแนะขั้นตอนหรือวิธีเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ของโรงเรียน เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และดียิ่งขึ้น	3

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าคะแนนสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรงกันทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ 1) ปรึกษารื้อกับผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียน 2) มีส่วนร่วมในงานหรือกิจกรรมในโครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของเด็ก 3) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทำให้มีประสบการณ์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 4) เสนอแนะขั้นตอนหรือวิธีเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ของโรงเรียนเพื่อให้มีประสิทธิภาพ และดียิ่งขึ้น

สรุปผล

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปผลเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. พบว่าการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการแบ่งผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และต่ำสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. พบว่าแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน เสนอแนวทางการพัฒนาดังนี้ 1) วางแผนร่วมกับผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียน 2) มีส่วนร่วมในการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน 3) จัดทำแหล่งเรียนรู้ให้สามารถใช้ในการเรียนการสอนในชีวิตประจำวันได้ 4) มีส่วนร่วมในการประเมินโครงการของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครู โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การมีส่วนร่วมในการปรึกษารื้อกับผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียน การมีส่วนร่วมในคณะกรรมการสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นและเสนอแผนพัฒนาการศึกษาแก่ผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษา ในเรื่องเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการเสนอกำหนดนโยบายการบริหารจัดการหรือสาเหตุของปัญหาโครงการต่างๆ ของโรงเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลพื้นฐานต่างๆ กับโรงเรียนเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา วิเคราะห์หาสาเหตุและร่วมหาแนวทางแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาโรงเรียนร่วมประชุมวางแผนหรือตัดสินใจเลือกกิจกรรมเพื่อพัฒนาโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นคัดค้านหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผลเมื่อบุคลากรในโรงเรียนเลือกกิจกรรมหรือโครงการที่ไม่ตรงกับการพัฒนาโรงเรียน การมีส่วนร่วมในงานหรือกิจกรรมในโครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของเด็ก การมีส่วนร่วมในการพิจารณาความเหมาะสมของงบประมาณของแต่ละกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการเพื่อการพัฒนาโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างกลุ่มต่างๆ ในชุมชนเพื่อพัฒนาโรงเรียน การบริหารงานด้านพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน ทำให้ได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนจากการบริหารงานด้านการพัฒนาผู้บริหารครูและบุคลากร การมีส่วนร่วมในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้กับทุกฝ่ายจากการบริหารงานด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทำให้มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเองและชุมชน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนากิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการต่างๆ ของโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถาม การประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อปรับปรุงกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ให้มีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิชัย อุตทาสา และพินลพวรรณ เพชรสมบัติ (2563 น. 28) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ภารดี เหมะ ปพนสรรค์ โพธิพิทักษ์ และทีปพิพัฒน์ สันตะวัน (2565 น. 223) วิจัย เรื่องแนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์

จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ปิยัญฐ์ ทั้งจันทร์แดง (2564 น. 301-302) วิจัย เรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานโรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ผลการวิจัย พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานโรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 หลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ งานวิจัย ของ มะลิพร แดงตะขบ (2558 น.62) เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอเขาคองกรรจ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ งานวิจัย ของ วรวิทย์ บุญประคม (2565 น.81) เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของก่อเกียรติ สัพโส (2553 : 135) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนครเขต 3 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ จุฑาทกาญจน์ เก่งกลกิจ (2564 น.92) เรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า หลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ วารุณี โพธิ์คำ (2562 น.58) เรื่อง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ผลการวิจัย พบว่า หลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนราชนนตรี (ปลื้ม-เชื่อนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานครผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน เสนอแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) วางแผนร่วมกับผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียน 2) มีส่วนร่วมในการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน 3) จัดทำแหล่งเรียนรู้ให้สามารถใช้ในการเรียนการสอนในชีวิตประจำวันได้ 4) มีส่วนร่วมในการประเมินโครงการของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กัลยาณี สีลารักษ์และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2563 น. 53) วิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า (1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อระดมความคิดที่จำเป็นในการพัฒนาองค์กร (2) ด้านการปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย จัดทำและ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ (3) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากกิจกรรมโครงการต่างๆ ไปพัฒนาครูและบุคลากรในการจัดการเรียนการสอน และ (4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมิน ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูมีการกำหนดขอบข่ายการประเมินผลการบริหารจัดการของสถานศึกษา เป็นแบบชัดเจน โปร่งใส และสอดคล้องกับ งานวิจัย ของ ปิยัญฐ์ ทั้งจันทร์แดง (2564 น.301-302) วิจัย เรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานโรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 ในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ควรให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผน และปฏิบัติงานร่วมกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ธร สิงห์พันธ์ (2564 น.12-13) วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเจริญ พบว่า หลักการมีส่วนร่วม ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษา เข้าร่วมประชุมร่วมกับคณะครู เพื่อให้มีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวทางที่ 1 เรื่องการวางแผนร่วมกับผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกูล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน และควรจัดทำโครงการจัดทำแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เสนอผู้บริหารโรงเรียนเพื่อลงในแผนพัฒนาโรงเรียนในปีการศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยเรื่องเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะไม่กระทบกระเทือนการบริหารงานของผู้บริหาร เช่น “ด้านหลักความรับผิดชอบ” “ด้านหลักความคุ้มค่า” “ด้านหลักคุณธรรม”

รายการอ้างอิง

- เกษม วัฒนชัย. (2546). ธรรมนูญกับบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและแผนการศึกษา.
- ก่อเกียรติ สัพโส. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จุฑาทาญจน์ เก่งกลกิจ. (2564). การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขต ธรรมจักรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. การค้นคว้าอิสระ. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2542). การสร้างธรรมาภิบาล (Good governance) ในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- ปาริชาติ เทพอารักษ์ (2550). สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลรากฐานสังคมอยู่เย็นเป็นสุข. วารสาร เศรษฐกิจและสังคม. 44(1).
- ปิยณัฐ ทั้งจันทร์แดง. (2564). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานโรงเรียนศรีบุญเรือง วิทยาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย
- พงษ์ธร สิงห์พันธ์. (2564). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ภารดี เหมาะ ปพนสรรค์ โพธิพิทักษ์ และทีปพิพัฒน์ สันตะวัน. (2565). แนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์. สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- มะลิพร แดงตะขบ. (2558). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอเขาฉกรรจ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. สารนิพนธ์ หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- วารุณี โพธิ์คำ. (2562). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร.
- วรวิทย์ บุญประคม. (2565). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Best, John W. (1970). *Research in Education*. New York: rentice, Inc.
- Likert, Rensis, (1961). *New Pattern of Management*. New York: McGraw-Hill.